هۆكارى لاچونى تاوان لەسـەر تاوانبار

[بە كوردى]

أسباب محو الذنوب عن المذنب

[باللغة الكوردية]

نوسـينى : حاجى عومەر عەلى كەريم

الكاتب : عمر على كريم

پێداچونەوەى: پشـتيوان سـابير عەزيز

المراجعة: بشـتيوان صابر عزيز

نوسـينگەى (رەبوەى) هەرەوەزيى بۆ بانگەواز و وشـياركردنەوەى ڕەوەندەكان لە شـارى ڕياز

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة بمدينة الرياض

2008 -1429

islamhouse.com

هۆكاری لاچونی تاوان لەسەر تاوانبار

ئەگەر مرۆڤی ئیماندار کەوتەتاوانەوە، خوای گەورەکۆمەڵێك دەرگای ڕەحمەت و بەزەی خۆی کردۆتەوەبۆ لاچونی ئەو تاوانانەی کەتێی کەوتوون ئەگەر وازی لیٚ بێنن و لەخوا بترسن. لای کۆمەڵێك لەزاناکان ئەمەجێگیر بووە ئەگەر یەکێك کەوتەتاوانەوەچۆن تاوانەکەی لەسەر نەمێنیٚ بەپێی قورئان و فەرموودەکانی پێغەمبەر درودی خوای لیٚ بێت. وەکورتیان دەکەینەوەبۆ خوێنەرانەنی بەڕێز، ئەوەی کەلەشەرحی عەقیدەی تەحاویدا هاتووەلەسەر ئەم باسە. وەك دەڵیٚ: (مرۆڤی تاوانبار تاوانەکەلادەچیٚ لەسەری واتەسزای جەهەنەم بەدەهۆکار، زانیم لەقورئان و فەرموودەکان).

هۆرکاری یەکەم: تەوبەرکردن: وەك خوای گەورەدەفەرمویٚ: {فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهَوَاتِ فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ غَيًّا*إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا} واتەلەدوای ئەوان کەسانێك لەنەوەکانیان بوونەجێنشین، کەنوێژەکانیان بەزایەداو شوێنی ئارەزووەکانی نەفسیان کەوتن، ئەوانەتووشی گومڕای و سەرگەردانی و سزا دەبن (لەدونیاو قیامەتدا)*جگەلەوانەی کەتەوبەدەکەن و باوەڕی دامەزراو دەهێنن و کارو کردەوەی چاك ئەمجام دەدەن، ئا ئەوانەدەچنەبەهەشتەوەو هیچ جۆرەستەمێکیان لیٚ ناکرێت.

وەهەروەها دەفەرمویٚ {إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنُوا فَأُولَئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ} واتەجگەلەوانەی تەوبەیان کردووەو چاکسازیان ئەنجامداوەو ئەو حەقیقەت ڕاستیان ڕوونکردۆتەوەکەجاران شاردبوویانەوە، ئائەوانەگەڕانەوەکەیان لیٚ وەردەگرم وتەنها منیشم زۆر تەوبە وەرگرو دلوڤان و میهرابانم.

تەوبە، ئەو تەوبەی کەسزا لەسەر مرۆڤ لادەبات تەوبەیەکی ڕاستییە(النصوح)ئەوەیەکەلەدڵەوەیەو وەبەدڵسۆزیەوەتەوبەکەدەکات، وە بەووتەدانی پێدا دەنیٚ و وەپەشیمان دەبێتەوەلەوەی کەکردوویەتی لەتاوان، وەبەگورێکی باش دەدات بەخۆی کەجارێکی تر نەچێتەوەسەریان و کاری باشەدەکات.

تەوبەدەبێتەهۆیەك بۆ لێخۆشبوونی تاوان، وەسزا نەدانی تاوانبار، ئەمەڕا جیاوازی تێدا نیەلەنێوان زانایاندا، وەجگەلەمەهیچ شتێکی تر نابێتەلێخۆشبوونی تاوان بەتەواوەتی جگەلەتەوبە، وەك خوای گەورەدەفەرمویٚ {قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَى

أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ} واتەئەی پێغەمبەر صلی اللهعلیەوسلم پێیان بڵێ: خوا دەفەرموێت: ئەی بەندەکانم .. ئەوانەی کەخۆتان گوناهبار کردووەو غەڵەتتان زۆرە، نائومێد مەبن لەرەحمەتی خوا، چونکەبەڕاستی ئەگەر ئێوەتەوبەی راست بکەن، خوا لەهەر هەموو گوناهو هەڵەکانتان خۆش دەبێت، چونکەبێگومان ئەو خوایەزۆر لێخۆشبوو لێبوردەیەو زۆر بەسۆزو میهرەبانیشە.

هۆکاری دووەم: داوای لێخۆشبوون کردن (الاستغفار): وەك خوای گەورەدەفەرموێ {وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ} واتەبێگومان خوای گەورە(بەقسەی ئەوان ناکات) بەڵاو سزا نادات بەسەریاندا، لەکاتێکدا تۆ لەناویاندا ببیت (بە ئومێدی ئەوەی هەندێکیان باوەڕ بهێنن)، هەروەها خواش سزا دەر نیەلەکاتێکدا ئەوان داوای لێخۆشبوون بکەن.

خۆی لەڕاستیدا ئەم داوای لێخۆشبوونەش دەچێتەڕیزی تەوبەکردنەوە، چونکەئیستیغفار داوای لێخۆشبوونەلەو تاوانانەی تێی کەوتووەپەشیمانی دەسەلمێنێ ئەوش بەداواکردنەکە. بەڵام تەوبەئەوەشی تیایەکەلەداهاتوودا جارێکی تر نەگەڕێتەوەسەر تاوانەکان.

هۆکاری سێهەم: کرداری چاکەیە: خوای گەورەدەفەرموێ {وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفَيِ النَّهَارِ وَزُلَفًا مِنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذِكْرَى لِلذَّاكِرِينَ} واتەنوێژ بەچاکی ئەنجام بدەلەهەردوو سەری رۆژەوە(کەنیوەڕۆ و عەسرە) و لەسی کاتەکەی شەویشدا کە(مەغریب و عیشاو بەیانی)یەنزیکن لە(ئەمسەرو ئەوسەری رۆژەوە، بەڕاستی کردەوەچاکەکان کردارەخراپەکان لادەبەن و گوناهەکان دەشۆنەوە، ئەوەئامۆژگاری و بیرخەرەوەیەبۆ ئەوانەی یادی خوا دەکەن.

هۆکاری چوارەم: کەوتنەناو کێشەی دونیاییەوە: پێغەمبەر درودی خوای لێ بێت دەفەرموێ: { ما یصیب الؤمن من وصب، ولا نصب، ولا غم ، ولا هم ، ولا حزن، حتی الشوکة یشاکها الا کفر اللهبها من خطایان} هەر ناخۆشی و خەم و خەفەت و توشی مسوڵمان ببێت دەبێتەهۆی لاچونی تاوانەکان هەتا ئەگەر دڕکێکیش بێت. بزانەکەوتنەناو ناخۆشی یەوەدەبێت هۆکارێك بێت بۆ لاچونی تاوان، وەئەگەر ئەو کەسەی دەکەوێتەناو ناخۆشیەوەئارامی گرت لەسەری ئەوکاتەخێریشی دەست دەکەوێت لەسەروی ئەوەشەوەکەدەبێتەهۆی لاچونی تاوانەکانیشی. بەڵام ئەگەر ئارامی نەگرت لەسەری ئەوکاتەتاوانێکی تر زیاد دەکاتەسەری تاوانەکانی لەسەروی ئەوەشەوەکەئەم ناخۆشیەنابێتەهۆی لاچونی تاوانەکانی.

هۆکاری پێنجەم: سزادانی ناو گۆڕە.

هۆکاری شەشەم: ناڕەحەتیەکانی دواڕۆژە.

هۆكاری حەوتەم: شەفاعەت كردنی ئەو كەسانەیەكەخوای گەورەفەرمانی شەفاعەت كردنیان پێ بدات لەڕۆژی دوایدا.

هۆكاری هەشتەم: لێخۆشبونی خوای گەورەیەكەبەڕەحەمترین كەسە، جگەلەشەفاعەتكرندن. وەك خوای گەورەخۆی دەفەرموێ {إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا} واتەبەڕاستی خوا خۆش نابێت لەوەكەهاوەڵ و شەریكی بۆ بڕیار بدرێت و جگەلەو (هاوبەش دانانە) لەگوناهەكانی تر بۆ هەركەس بیەوێت و شایستەی بێت و (پەشیمان بێت) خۆش دەبێت، جا ئەوەی شەریك و هاوەڵ بۆ خوا بڕیار بدات، ئەوەبەڕاستی گومڕا بووەبەگومڕایەكی زۆر دوور.

هۆكاری نۆیەم: دوعاو پاڕانەوەی مسوڵمان بۆ یەكتری پێش مردن و دوایی مردن.

هۆكاری دەیەم و كۆتایی: ئەوشتانەی كەدەبنەهۆی گەیاندی چاكە دوای مردنوەك: حەج كردن، ڕوژوو گرتن وەهەروەها.

لەكۆتاییدا داواكارین لەخوای گەورەلەهەموو گوناهەكانمان خۆش بێت و ئارامیمان پێ ببەخشی لەسەر ناڕەحەتیەكان بۆ ئەوەی دوو پاداشتی تیا وەرگرین. وەبەدەم خەمەكانی یەكتریوەبین و دوعای خێر بۆ یەكتر بكەین تا پاداشتی لەسەر وەرگرین. دەمەكانمان پاراو بێت بەتەوبەو داوای لێخۆشبوون لەخوای گەورەتا پاداشتی لەسەر وەرگرین و ببنەمایەی سڕینەوەی تاوانەكانمان بەشێوەیەكی وا بەپاكی بگەینەخزمەت خوای گەورەامین.

وەرگێراوەلەكتێبی الایمان محمد نعیم یاسین. مانای ئایەتەكان لەتەفسیری ئاسان بۆتێگەیشتنی قورئان برهان محمد امیین.

malaomar2@hotmail.com